

vyberte číslo vydání

č. 25, 19.6.2006

Zprávy

- Titulní strana
- Uherskohradištsko
- Uherskobrodsko
- Ostrožsko, Veselsko

Černá kronika

- Krimi
- Ze soudní síně

Publicistika

- Téma týdne
- Rozhovory, reportáže
- Krajské okénko

Kultura

- Hudba
- Divadlo
- Společnost
- Kulturní akce

Pro volné chvíle

- Zábava a humor
- Počtení
- Soutěže

Sport

- Fotbal
- Hokej
- Slovácká sedma
- Ostatní

Kultura**Společnost**

č. 25 ze dne 19.6.2006

SLOVÁCKÝ GEN - Vratislav Hora

Jeden z nejlepších šachových trenérů mládeže v ČR, plukovník ve výslužbě

Vratislav Hora se narodil v roce 1928 v Martině (tehdy Turčanský Svätý Martin). V roce 1938 se jeho rodina přestěhovala do Poděbrad. Od roku 1947, kdy nastoupil na vojenskou akademii, působil až do roku 1969 v armádě, ze které byl po prověrkách propuštěn v hodnosti podplukovníka. Po sametové revoluci v roce 1989 byl plně rehabilitován a ministr národní obrany ho povýšil na plukovníka v záloze. V letech 1991 - 1993 vedl mládežnické reprezentanty na mistrovství světa i Evropy. Z MS ve Varšavě (1991), Duisburgu (1992) a ME v Rimavské Sobotě se pokaždé vrátili s medailí. Pod jeho vedením hráli i budoucí velmistři jako Regina Pokorná, Jana Jacková, Tomáš Oral, Eva Repková. V roce 1993, po rozdělení republiky, trénoval na Slovensku. Vedle funkcí ústředního trenéra mládeže v Čs. šachovém svazu byl i předsedou TMK krajských šachových svazů Jihomoravského a Zlínského kraje. Nejdéle, a to pětadvacet let, byl předsedou šachového svazu okresu Uherské Hradiště, který zejména v oblasti mládeže patřil k absolutní republikové špičce. Je trenérem I. třídy a byl třikrát vyhodnocen nejlepším trenérem šachu Československého šachového svazu. Po roce 1989 byl místopředsedou OV ČSTV. Je autorem i dvou knih. První má název Tarrasch - učitel šachových generací a druhá Jak studovat a trénovat šachy. V roce 1997 mu bylo uděleno nejvyšší vyznamenání ČSTV - Medaile za práci ve prospěch tělovýchovy a sportu.

Málokterý region České republiky se může pochlubit takovými úspěchy, jakých dosahují šachisté na Uherskohradištsku. Ať už jsou to úspěchy těch nejmenších šachových nadějí, nebo úspěchy vel mistrů Hráčka a Babuly, kteří pravidelně bojují na šachové olympiádě. Všichni tito šachisté mají jedno společné. Prošli, nebo ještě procházejí trenérskou školou Vratislava Hory, neúnavného propagátora a trenéra této královské hry na čtyřašedesát černobílých polích.

Mezi šachovou špičkou

V minulém roce zorganizoval Šachový svaz ČR v Praze na Žofíně velkolepou oslavu ke stému výročí organizovaného šachu v Česku. Při této slavnostní příležitosti byli vyhlášeni nejen nejlepší šachisté a šachistky, ale také funkcionáři. No a právě mezi osmičkou oceněných funkcionářů byl Vratislav Hora. „Na oslavy na Žofíně byli pozváni všichni velmistři, významní mistři a šedesát nejlepších mladíků a dívek do šestnácti let k bleskovému turnaji, mezi nimi i zástupci Slovácké šachové školy Jakub Uříčář, Šárka Valešová, Jan Horsák a Pavel Dvouletý,“ vzpomíná na velký okamžik loňského vyhlášení trenér Hora. Aby také ne, vždyť jmenovaní mládežníci jsou jeho osobní žáci. Ovšem k největším okamžikům bezesporu patřilo, když z rukou tehdejšího předsedy vlády Paroubka převzal Uznání Českého šachového svazu Za celoživotní přínos českému šachu.

Hledej

Přehled článků v rubrice

- 1 Na módu do buchlovického zámku
- 2 Hradištské sluníčko
- 3 KUNOVSKÉ LÉTO 2006 - závěrečné výsledky
- 4 Zakončení sezóny Bijásku a Malovásku
- 5 Ženy si to rozdají na hřišti, chlapi při záchraně blondýnek
- 6 Za venezuelským folklorem do brodského muzea
- 7 Heslo Dokud žiješ, bav se, tancuj a zpívej olšaváci dodrželi do puntíku
- 8 Ujel tisíc kilometrů, aby viděl kamarády
- 9 Dětské sluníčko nad Hradištěm
- 10 Strážnický festival vstupuje do další šedesátky
- 11 Zaspívejme sobě a pospolu

Nejčtenější články autora

- 1 Juniorský mistr světa v muškaření je z Bojkovic
- 2 Žena v čele fotbalového klubu: Mým úkolem je úspěšný prodej 1.FCS
- 3 Michal Trubačik, šestinásobný mistr republiky
- 4 NEŽ ZMIZELI V KABINÁCH
- 5 Martin Málek vykroužil zlatou medaili
- 6 Iveta Mazáčová: K atletice přes inzerát
- 7 Prezident klubu: Chci jen peníze, které jsem vložil do fotbalu
- 8 VSK St. Město volejbalová parta rodinného typu
- 9 Linda Bartošová, mistryně České republiky v kanoistickém maratonu
- 10 ZNĚNÍ PETICE
- 11 SLOVÁCKÝ GEN - Josef Panáček

Dopisy a názory

Pokud nám zašlete e-mail, budete dostávat informace o novinkách na našem serveru.

váš@email.cz

Odeslat

Tisk kupónů pro inzerci**Ceník plošné inzerce****Objednávka plošné inzerce**

Od 8.4.2004:

Návštěvy	
Celkem	492804
Týden	6190
Dnes	682
Online	25

Měl to štěstí, viděl geniální hráče

Základům šachu se naučil od svého otce, který byl vojenským důstojníkem. Své dětství trávil na Slovensku v Martině, kde jeho otec sloužil. „V Martině jsme žili deset let. Tady jsem chodil pět let do obecní školy a měl jsem zvláštní štěstí, že mojí třídní učitelkou byla známá slovenská spisovatelka Mária Martáková-Rázusová, od které jsem v roce 1938, když jsme museli Slovensko opustit, dostal na rozloučenou slavnou knihu Cyrano z Bergeracu přebásněnou do slovenštiny,“ říká k odchodu ze Slovenska. Ale ještě před tím, než v roce 1938 odešla rodina Horova ze Slovenska, navštívil v roce 1936 tehdy šestiletý Vratislav svého dědečka v Poděbradech. „V té době se na zámku hrál velký mezinárodní šachový turnaj. A otec jako správný šachista mi tenkrát ukázal mistry světa, geniálního Alechina, Češku Věru Menšíkovou i pozdějšího vítěze turnaje a kandidáta mistrovství světa Salo Flohra. V budoucnu jsem měl to štěstí, že jsem se s ním několikrát setkal.“

Patřím k „choceňské generaci“

Po odchodu ze Slovenska směřovaly kroky rodiny Horovy do vily po dědečkovi do Poděbrad, v roce 1947 v sousedním Nymburce maturoval na reálném gymnáziu. „Aby to nevypadalo, že kromě šachů jsem se žádnému jinému sportu nevěnoval, hrával jsem docela dobře fotbal za dorost SK Lázně Poděbrady a poslední rok jako dorostenec jsem byl přeřazen do divizního družstva dospělých. Ale šachy byly u mě stále na prvním místě. Pravidelně jsem vyhrával přebor dorostu Středolabské župy a v létě jsem se účastnil přeborů Čech a Moravy v Chocni, kde se za řízení šachového otce inspektora Martínka utkávali nejlepší mladí šachisté z celé země. I já jsem se vždy hrdě hlásil k choceňské generaci,“ uzavírá své mládí trenér Hora.

První vojenská desetiletka

Po skončení první světové války se stal Vratislavův otec, italský legionář, opět důstojníkem. „Pro mého otce byl největší autoritou prezident Masaryk,“ dodává při vzpomínce na svého otce i dnes velmi hrdě Hora. I to, že pocházel z důstojnické rodiny, možná ovlivnilo výběr budoucího povolání. „V letech 1947 až 1949 jsem absolvoval vojenskou akademii v Hranicích a po dvou letech jsem se stal poručíkem čs. armády. Už jako voják jsem se zúčastňoval velmi silných finálových turnajů o přebor ČSLA. Ještě jako akademik v roce 1948 jsem získal bronzovou medaili, jako poručík v roce 1950 stříbrnou medaili. Následný postup ve vojenské hierarchii mi neumožňoval účast na turnajích, až v roce 1964, to už jako major, jsem získal bramborovou medaili a v roce 1966, jako podplukovník, jsem dosáhl na medaili zlatou,“ vypočítává své vojensko-šachové úspěchy Hora. Účast na šachových turnajích byla jenom jedna část vojenského života Vratislava Hory. K té druhé jistě patří i obyčejný vojenský život s ním neodmyslitelně spojené putování od posádky k posádce. Po absolvování vojenské akademie vedly jeho kroky do první štače v Rakovníku, která, jak se později ukázalo, měla zásadní vliv na další život, nejen ten vojenský. „V Rakovníku jsem se poznal s Janou, kterou jsem si za rok a půl vzal za manželku. Jenomže v Rakovníku jsem byl jenom rok a byl jsem přeložen do Strašic. Tam za mnou posléze putovala i má žena a synové, kteří se nám krátce po sobě narodili. Sotva jsme se zde zabydleli, vedly mé kroky opět dále, po dvou letech jsem se zase stěhoval, tentokrát do Hranic, kde jsem absolvoval kurz velitelů. Aby toho stěhování nebylo málo, zakotvila naše rodina na tři roky v Písku,“ pokračuje v popisu vojenské anabáze Hora. Během toho, co rodina bydlela v Písku, absolvoval Hora vojenskou akademii v Brně. „Z Písku jsem tři roky dojížděl do Brna vlakem. V té době ještě nebyly volné soboty, a tak jsem rodinu navštěvoval pravidelně každou neděli. Po čtyřiaadvaceti hodinách u rodiny jsem tím samým vlakem, co jsem přijel, zase odjížděl do Brna. Tak to trvalo celé ty tři roky,“ ukončuje svou první vojenskou desetiletku Hora.

Druhá vojenská desetiletka

Během studia na Vysoké vojenské škole v Brně nemohl Vratislav Hora zůstat samozřejmě bez šachů. V roce 1958 se jako člen extraligového celku Lokomotiva Brno stal přeborníkem ČSR. Ve finálové skupině hrál v desetičlenném družstvu na sedmé šachovnici a jeho úspěšnost byla stoprocentní, získal pět bodů z pěti možných. Po absolvování školy vedly vojenské kroky Vratislava Hory do Českých Budějovic, kde působil jako jeden z velkých odborníků na dělostřelectvo deset let. „Konečně jsme se s rodinou mohli usadit. Žena to v té době neměla se mnou vůbec lehké. Nejen výchova našich dvou synů stála výhradně na ní. Za to si jí nesmírně vážím a divím se, že to se mnou vydržela až dodnes,“ říká s úsměvem Hora. U vojenského útvaru v Českých Budějovicích vedl po celou dobu svého působení šachovou Duklu, což byl v té době druhý nejlepší vojenský šachový oddíl po ÚDA Praha. „Většinou k nám nastoupili vojáci s druhou a třetí výkonnostní třídou, ale do civilu odcházeli s první.“

Bratrská pomoc ho poslalana Moravu

Během působení v Českých Budějovicích se vypracoval až na náčelníka štábu pluku. „V té době jsme se jako jedni z mála mohli honosit tím, že za názvem pluku jsme měli napsáno Za vynikající práci, což tehdy byla pocta nejvyšší. Ačkoliv to dnes může znít až neuvěřitelně, nikdy jsem nebyl ve straně. I přes tento, dalo by se říci ,hendikep jsem mohl vykonávat funkce, které jsem vykonával.“ Osudovým se mu stal až srpen 1968 a příchod spřátelených armád do naší vlasti. „Možná to dnes bude znít až neuvěřitelně, ale opravdu se to stalo. V Budějovicích v té době bylo hodně vojska. Bylo tam velitelství divize, všechny divizní útvary. Kromě toho velká vojenská nemocnice a letiště. V noci z 20. na 21. srpna obsadili ruští vojáci pomocí výsadku letiště a řídicí věž, ze které pak naváděli ta jejich obrovská letadla. Jenomže hned to první navedli do lesa. Takoví to byli chytráci. Dovedete si představit, jak to tam asi vypadalo. Navíc se o tom nesmělo nikde ani mluvit, ani psát. Ti, kteří to přežili, byli odváženi do nemocnice. Ruský důstojník s pistolí v ruce namířil na českého chirurga a nařídil mu, aby ho zachránil,“ vypráví až neuvěřitelné příběhy z počátku ruské okupace v srpnu 1968. Stejně jako po celé zemi, tak i v Budějovicích se lidé snažili sovětským okupantům ztěžovat situaci a veškeré směrovky podél cest mizely rychlostí blesku. „Se sovětským důstojníkem, který byl velitelem pluku stejně jako já, jsme si mezi čtyřma očima slíbili, že ani jeden na sebe nevystřelíme. On byl se svou divizí asi tak pět kilometrů od nás a veškerou vojenskou techniku měli v lese. Tak jsme se nějak domluvili a dokonce po pár dnech jsme jim umožnili, aby si od nás mohli brát vodu. Vžil jsem se i do jeho situace, on moc dobře věděl, že tady u nás žádná kontrarevoluce není, ale nesměl nic říkat. Situace se postupem času zklidnila a oni odjeli. Jenomže pak začali úřadovat naši, kteří v tu kritickou dobu byli buď na dovolené, nebo nějakým záhadným způsobem z toho všeho vyklouzli. A

právě tito lidé začali dělat prověrky," dodává k začátkům normalizace. Všichni tak museli projít prověrkami. „To vám byly dotazy, jako například proč jsem nepodal ruku sovětskému důstojníkovi? Jak jsem mohl někomu podat ruku, když na nás mířila jejich dělostřelecká baterie? Anebo třeba kdy jsem ztratil třídní cítění? No prostě bylo to hrozné, aby ne, když v komisi sedělo doslova osm tupců a jejich biblí bylo Poučení z krizového vývoje. A víte, co mi nakonec zlomilo vaz? Jak jsem říkal, že i přesto, že jsem měl vysoké funkce a nebyl jsem ve straně, tak já hlupák na jaře 1968, když byla ve společnosti taková uvolněná atmosféra, jsem do strany vstoupil. Komise mě nejdříve vyloučila ze strany, ve které jsem nebyl ani rok. A poté následoval i odchod z armády," dodává ke konci svého vojenského účinkování v Českých Budějovicích.

Místo vojny cukrovar

Po bouřlivém období v letech 1968/1969 byl Vratislav Hora v roce 1969 přeložen do Uherského Hradiště, kde intenzivně pracoval na štábu dělostřeleckého pluku jako zástupce náčelníka. „Naštěstí jsem v Hradišti, kde jsem předtím nikdy v životě nebyl, dostal i byt, a mohl jsem tak na Slovácko odstěhovat celou rodinu. Po roce složité práce v kasárnách jsem byl dán do civilu. Zřejmě to byl důsledek práce prověřkové komise, která již svým složením nemohla pochopit situaci při vstupu vojsk. Ale každé zlo je pro něco dobré. Našel jsem si práci v cukrovaru jako skladník a byl jsem kupodivu velmi dobře přijat," říká ke změně své dosavadní profese. Ve staroměstském cukrovaru si ale během řepné kampaně pořádně „máknul". „Naložili jsme sto tisíc metráků cukru a stejně množství jsme pak i vyexpedovali. Mimo kampaň jsme pak se spolupracovníky expedovali jak cukr kostkový, tak i moučku a krystal," vyjmenovává produkty tehdejšího cukrovaru. Kladem této práce bylo i to, že se mohl už civilista Hora věnovat svému největšímu koníčku, a to trénování špičkové šachové mládeže. „Tak například jsem trénoval Karla Mokrého z Prostějova, přeborníka dorostu, který se do dvou let stal prvním moravským velmistrem. Práce s ním mi hodně dala. Musel jsem nastudovat několik ruských, vysoce odborných knih od skvělých metodiků," dodává k výchově prvního moravského velmistra. Také první moravská velmistryně Lenka Ptáčnicková pochází z Prostějova a z pod její šachovou výchovou je podepsán Vratislav Hora. Nyní hraje první šachovnici za Island, kam se provdala.

Okresní šach pod jeho vedením vzkvétal

Po příchodu do Uherského Hradiště byl zvolen předsedou okresního šachového svazu. Z tehdy šesti oddílů na celém okrese stoupl jejich počet až na čtyřicet. „Velkou zásluhu na rozvoji šachu v okrese měl i Američan Fischer, který v letech 1970 až 1972 pravidelně porážel neporazitelné sovětské špičkové velmistry, a na to naši lidé slyšeli. Každý neúspěch nenáviděných Sovětů lidé tehdy vítali. Skvělá práce s mládeží se časem projevila, Staré Město se dostalo až do extraligy, kde jednou skončilo na pátém místě. Také šachový kroužek v Havříčích pod vedením Milana Flekače krůček po krůčku postupoval šachovými soutěžemi, až se také zastavil v extralize. Jeho tehdejší lídr Vlastimil Babula dnes pravidelně reprezentuje Česko na šachových olympiádách. Je to až s podivem, ale řadu let je třetina olympijského šachového družstva právě z našeho okresu," říká hrdě Hora. Tím dalším reprezentantem je Zbyněk Hráček. „Spojil své síly se znamenitým trenérem Antonínem Horsákem ve Starém Městě a šachový oddíl mládeže, který jsme spolu vedli, byl na Velkých cenách vyhodnocen jako nejlepší v republice. Dorost získal první místo v letech 83, 84 a 85. Zbyněk Hráček získal postupně všechny přebornické tituly a reprezentoval na osmi olympiádách, byl třetí na mistrovství Evropy juniorů, hrál i pásmový turnaj MS a vyhrál i slavné Pardubice. Trenér musí poznat, kdy je potřeba s výukou skončit. Tak třeba u Zbyňka. Když jsem zjistil, že je schopen sám studovat, tak pak už je trenér brzdou. Důležité je naučit ty malé šachisty pracovat s knihami a časopisy. V tom je ten hlavní cíl úspěchu." Pod vedení trenéra Hory tak šach na okrese jenom vzkvétal. Po celá desetiletí patřil k tomu nejlepšímu v republice. O tom svědčí i jedna úsměvná historka. „V době Velkých cen před téměř třiceti lety se největší Velká cena mládeže konala v Praze. Tehdy bylo přítomno na sto družstev. Skvělá organizace, krásné ceny a dokonce i televizní přenos. Druhý den jsem se ale u televize pobavil. Pražský reportér na konci přenosu sdělil, že první cena nakonec zůstala v Praze, zvítězilo totiž Staré Město. Jen pro nešachistu bylo mimo chápání, že v takové kolosální akci by mohlo zvítězit družstvo z malého města na Moravě. To šachisté ovšem dobře věděli, kdeže to Staré Město leží a že úspěšné družstvo vedl Antonín Horsák," říká i dnes s úsměvem, ale hrdě Hora. „Šachy jsou krásná hra a ani žádný počítač je nemůže překonat. Je to totiž nekonečná hra, kterou vymyslel génius"

Úspěchy na závěr

„Se zájmem sleduji výsledky našich olympioniků, kteří skončili na skvělém jedenáctém místě ze 147 účastníků. Nejvíce mě zajímají výsledky velmistřů z Uh. Hradiště Zbyňka Hráčka a Vlastimila Babuly. Velmi dobře bojoval i mistr Robert Cvek, za kterým jsem, když byl dorostencem, jezdil do Krnova. Ženy skončily na krásném desátém místě ze 102 družstev a polovinu družstva jsem v jejich dorosteneckém věku ovlivnil. Za Olinkou Černou, nyní Sýkorovou, jsem jezdil rok do Žďáru a za Petrou Blažkovou čtyři roky do Olomouce. Družstvo Slovenska skončilo na 22. místě, tam jsem spolupracoval v žákovském věku s Reginou Pokornou, která v deseti letech získávala medaile na MS v letech 1991 a 1992. Na první šachovnici hrála výborně Eva Repková, za níž jsem rok jezdil až na východní Slovensko. Zajímal mě také výsledek první moravské velmistryně Lenky Ptáčnickové, která hrála výborně na první šachovnici za Island," vyjmenovává nejnovější úspěchy svých bývalých svěřenců. „I nyní, kdy už nejsem nejmladší, pomáhám ve St. Městě a v Boršicích. Mám čtyři osobní žáky, vesměs přespolní. Skvělé úspěchy mají mladíci z Boršic, kteří vyhráli suverénně první ligu dorostu a nyní skončili na přeboru ČR staršího žactva na druhém místě. Tady vypomáhám jenom s výukou teorie. Velkým potěšením je mi kroužek nejmladších, a to zejména Martina Fusková a její kamarád Richard Štefaník. Oba jsou velkými talenty. A v budoucnosti o nich ještě hodně uslyšíme," dodává na závěr Hora.

Autor: **RADEK SALAQUARDA**

Další články tohoto autora [55]

